
Zabudowania opactwa cystersów w Jędrzejowie w świetle szacunków szczegółowych Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie

Hereditas Monasteriorum 4, 351-397

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zabudowania opactwa cystersów w Jędrzejowie w świetle szacunków szczegółowych Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie*

Dzieje kompleksu zabudowań jędrzejowskiego opactwa cystersów były niejednokrotnie przedmiotem zainteresowania historyków¹. Ich początek sięga XII w., kiedy to do Brzeźnicy przybyli zakonnicy z francuskiego Morimond, sprowadzeni w 1140 r. przez braci Jana i Klemensa h. Świeboda, czyli Gryf². Opactwo jędrzejowskie było 21. filią opactwa morymondzkiego, a ze względu na jego ważność nazywano je Małym Morymondem³.

Przedmiotem niniejszych rozważań i prezentowanych źródeł będą jednak lata późniejsze. Stulecia XVIII i XIX przyniosły wydarzenia, które piętnem odcisnęły się na losach opactwa i przyczyniły do rozpoczęcia procesu stopniowego wyniszczenia jego zabudowań.

Kasatę opactwa przeprowadzono w 1819 r.⁴ Zabudowania klasztorne, których dotychczas przytaczane niżej dokumenty, mimo zniszczeń spowodowanych przez pożary

* Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2012–2016. Scientific work financed by the Ministry of Science and Higher Education under the name of the “National Programme for the Development of Humanities” in the years 2012–2016.

1 Por. J. DOBOSZ, L. WETESKO, *Jędrzejów*, [w:] A. M. WYRWA, J. STRZELCZYK, K. KACZMAREK, *Monasticon Cisterciense Poloniae*, t. 2: *Katalog męskich klasztorów cysterskich na ziemiach polskich i dawnej Rzeczypospolitej*, Poznań 1999, s. 90–96; W. BUKOWSKI, *Fundacja i pierwotne uposażenie klasztoru cystersów w Jędrzejowie*, [b.m.w.] 1985 (mps w zbiorach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach); D. OLSZEWSKI (red.), *Cystersi w Polsce. W 850-lecie fundacji opactwa jędrzejowskiego*, Kielce 1990; K. ŚLUSAREK (red.), *Cystersi w Jędrzejowie. Rola klasztoru w społeczności lokalnej. Materiały z konferencji „Cystersi w życiu i społeczności lokalnej” Jędrzejów 5 IX 1998*, Jędrzejów 1999; B. KWIATKOWSKA-KOPKA, *Klasztor cystersów w Jędrzejowie, Jędrzejów-Nowy Sącz 2006*; K. ŚLUSAREK (red.), *Cystersi – Jędrzejów – Ziemia Jędrzejowska: wspólne dziedzictwo. Praca zbiorowa* (Biblioteka Jędrzejowska, 1), Kraków-Jędrzejów 2006.

2 Szczegółowe dane i analiza źródeł w: J. DOBOSZ, *Proces fundacyjny i pierwotne uposażenie opactwa cystersów w Jędrzejowie*, [w:] D. OLSZEWSKI (red.), *Cystersi w Polsce*, s. 40–79.

3 B. KWIATKOWSKA-KOPKA, *Klasztor cystersów*, s. 9.

4 P. P. GACH, *Opactwo jędrzejowskie w dobie kasat zakonnych (koniec XVIII i XIX w.)*, [w:] D. OLSZEWSKI (red.), *Cystersi w Polsce*, s. 114–115.

Ryc. 1. Jędrzejów, kompleks pocysterski, w głębi po lewej widoczny nieistniejący już dziś budynek wzniesiony z inicjatywy opata Jana Ziemińskiego w XVIII w., opisany w szacunku szczegółowym jako dom przeznaczony na mieszkanie dla księży cystersów. Fotografia lotnicza z lat 30. XX w., Instytut Sztuki PAN

w latach 1725 i 1800⁵, znajdowały się w nie najgorszym stanie⁶. W momencie kasaty w klasztorze przebywało 18 zakonników, pięciu zaś rezydowało w parafiach⁷. Mnichom pozwolono pozostać w opactwie, oddając pod ich tymczasowy dozór wszystkie dobra, fundusze, zabudowania i ruchomości⁸. W kolejnych latach wspólnota kurczyła się. W 1825 r. w opactwie przebywało jeszcze sześciu zakonników, w latach 1839–1850 ich liczba zmalała do dwóch⁹. Do 1855 r. mieszkał tu ostatni z cystersów jędrzejowskich,

5 J. U. NIEMCEWICZ, *Podróże historyczne po ziemiach polskich między rokiem 1811 a 1828 odbyte*, Petersburg-Paryż 1858, s. 29.

6 Świadczą o tym szczegółowe opisy zabudowań opactwa cysterskiego w Jędrzejowie sporządzone podczas objęcia ich okupacją, przechowywane w zespole *Centralne Władze Wyznaniowe Królestwa Polskiego* w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie; obszerne ich fragmenty prezentuje i omawia w wyżej cytowanym artykule P. P. GACH, *Opactwo jędrzejowskie*, s. 109–112.

7 *Ibidem*, s. 117.

8 *Ibidem*, s. 116.

9 Archiwum Diecezjalne w Kielcach, *Akta zakonne Cystersów w Jędrzejowie z lat 1813–1857*, sygn. OK-35/2 (listy duchowieństwa zakonnego w dekanacie jędrzejowskim wymieniają imiennie w 1836 r. sześciu zakonników, w 1841 – czterech, 1844 – trzech, 1845 i 1847 – dwóch), por. s. 64, 105, 146, 181–182, 215, 246–247, 251–252, 268.

Ryc. 2. Jędrzejów, kościół pocysterski, nawa boczna. Fot. F. SOBOTA, 1933, Muzeum im. Przytkowskich w Jędrzejowie, nr inw. MPJ/SH/169

o. Wilhelm Ulawski¹⁰. Jeszcze za jego życia opactwo odwiedzał krakowski historyk Antoni Helcel, który prowadził badania nad odkrytym w opactwie nagrobkiem kasztelana krakowskiego Pakosława. Wyniki swoich badań wraz z próbą odtworzenia dziejów klasztoru i opisem jego zabudowań opublikował w 1852 r., podkreślając ich piękno i wartość oraz postulując ich zabezpieczenie¹¹. W 1856 r. osiedlili się tu na krótko franciszkanie reformaci, jednak ich klasztor skasowano w 1870 r.¹²

Z akt Komisji Województwa Krakowskiego dowiadujemy się o trudnościach, jakie stały na przeszkodzie planowanemu na początku lat 30. XIX w. remontowi kościoła, gmachów klasztornych i otaczającego je muru. Ówczesny przełożony tutejszej wspólnoty zakonnej, ks. Kilian Pędowski, pisał w kwietniu 1831 r.:

w wielu miejscach potrzeba najspieszniejszego zapobieżenia, a to jeżeli wkrótce nie nastąpi, zamieszkali tak dla wilgoci z której doznają uszczerbku na zdrowiu, jako uniknięcia utraty życia z walących się murów, usuną się z miejsca tego, a owa ozdoba kraju, ów pomnik starożytności zamieni się w kupę gruzów¹³.

Do remontu kościoła doszło w 1841 r., nie został on jednak dokończony, co przyczyniło się do dewastacji obiektu. W protokole wizytacji z 1850 r. czytamy:

Po zrewidowaniu tak kościoła, jako i jego zabudowań [opactwa], znaleziono stan niedostateczny, gdyż przez brak rynien sklepienie zacieka i z tynku opada, zwłaszcza nad wielkim ołtarzem. Brak przedsiębiorki w zakrystii. Dzwonnica nie zaopatrzona okiennicami. Mury cmentarza porujnowane¹⁴.

Prezentowane poniżej dokumenty zostały wytworzone w 1848 r. przez Dyрекję Ubezpieczeń w Warszawie, działającą w latach 1843–1866 na terenie Królestwa Polskiego. Ustawy z 7 (19) VIII 1843 i 5 (17) IV 1844 r. nakładały obowiązek ubezpieczenia wszystkich nieruchomości od ognia, a władze terenowe zobowiązane zostały do ścisłej współpracy z Dyрекcją Ubezpieczeń¹⁵. W związku z przeniesieniem w 1866 r. kompetencji dyrekcji na wydziały ubezpieczeń w rządach gubernialnych i zarządach powiatowych jej dokumentacja w części dotyczącej powiatów kieleckiego, miechowskiego, olkuskiego i stopnickiego została przekazana w 1867 r. Rządowi Gubernialnemu Kieleckiemu¹⁶, skąd wraz z dokumentacją rządu trafiła do Archiwum Państwowego w Kielcach.

10 *Ibidem*, s. 309–310.

11 A. Z. HELCEL, *O klasztorze jędrzejowskim i będącym tam nagrobku Pakosława kasztelana krakowskiego*, Kraków 1852 [odbitka z: „Rocznik Towarzystwa Naukowego Krakowskiego. Oddział Sztuk i Archeologii”, 1, 1852, 2], s. 1–6.

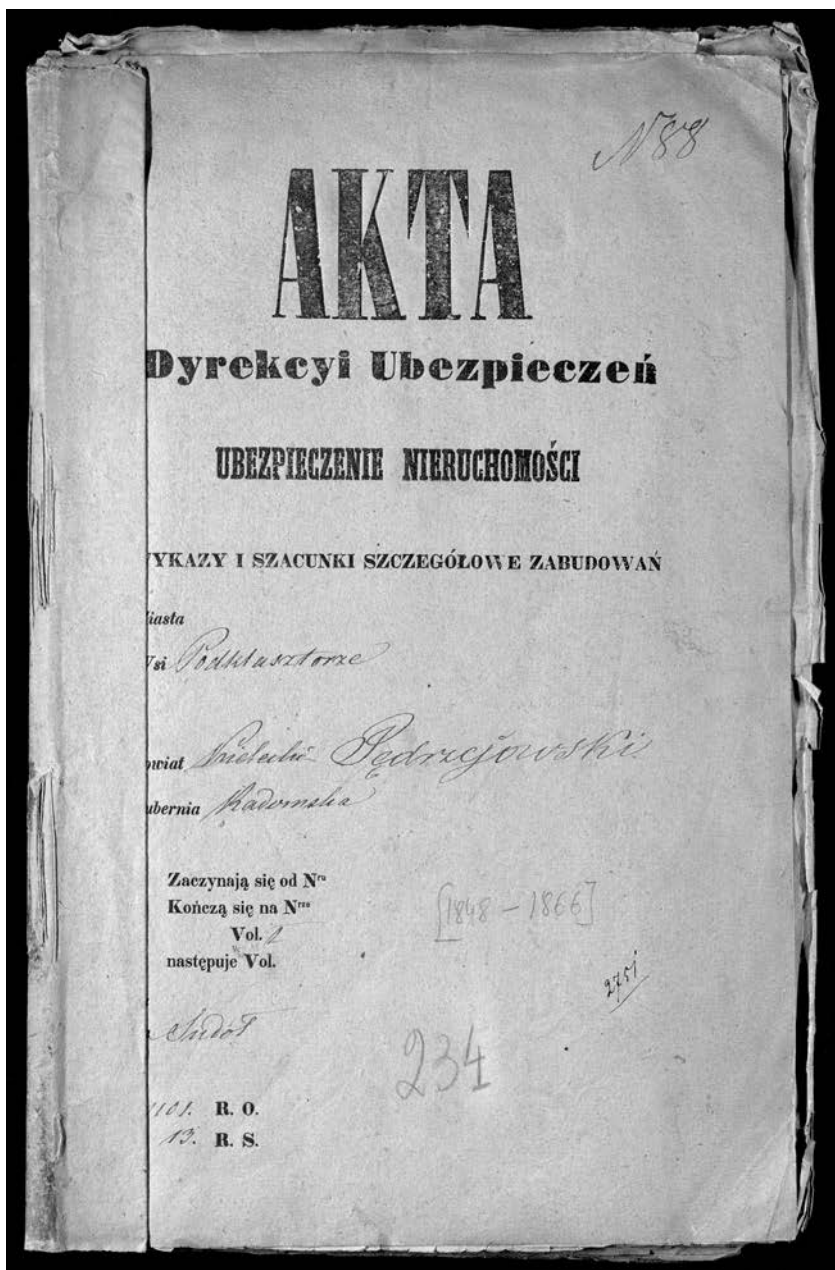
12 D. OLSZEWSKI, *Parafia Trójcy Świętej w Jędrzejowie w XIX i XX wieku*, [w:] W. KOWALSKI, D. OLSZEWSKI, *Parafia Trójcy Świętej w Jędrzejowie na tle dekanatu. Zarys dziejów*, Kielce 2003, s. 322–324.

13 Archiwum Państwowe w Kielcach (dalej: AP Kielce), *Rząd Gubernialny Radomski* (dalej: RGR), sygn. 5816, s. 17 i n.

14 D. OLSZEWSKI, *Parafia Trójcy Świętej*, s. 323.

15 *Dziennik Praw Królestwa Polskiego*, t. 31, nr 102, s. 293–299.

16 *Katalog rysunków architektonicznych z akt Dyrekcji Ubezpieczeń w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Kielcach*, oprac. A. PENKALLA, J. SZCZEPAŃSKI (Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków, Seria A, 16), Warszawa 1993, s. 5–6.

Ryc. 3. Teczka zawierająca dokumenty ubezpieczenia i szacunki szczegółowe zabudowań opactwa cystersów w Jędrzejowie, AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234. Fot. K. KALETA

Exemplar *Szczegółowy*
do N^o *9324 Dd*

Cena Arkusza półtory Kopiałki srebrnej.

do N^o Dziennika Dyrek.
4663

N° 74

Wykaz Ubezpieczenia Zabudowań

Miasta -

W *Wątynowcu* **P** *odbitarstwie*

w *Dobrach* i **Gminie** *Łudol* **Okregu** *Jędrzejowski*

Powiecie *Radchim*

Gubernii *Radomskiej*

Do tego Wykazu należy
Szacunków szczegółowych
sztuk *1*

Następuje Wykaz
Ubezpieczenia Nr

Wciągnięto do Księgi Głównej Ubezpieczeń

Nr Woluminu

Miasta

Wsi { Rządowych Powiatu
 { Prywatnych

Km. Nr. Dd. 1642

Dnia *3* M^o *Kw* 18*48* roku.

Kontroler *[Signature]*

Ryc. 4. Wykaz Ubezpieczenia Zabudowań byłego opactwa Cystersów w Jędrzejowie, karta tytułowa, AP Kielce, Dykcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, s. 5. Fot. K. KALETA

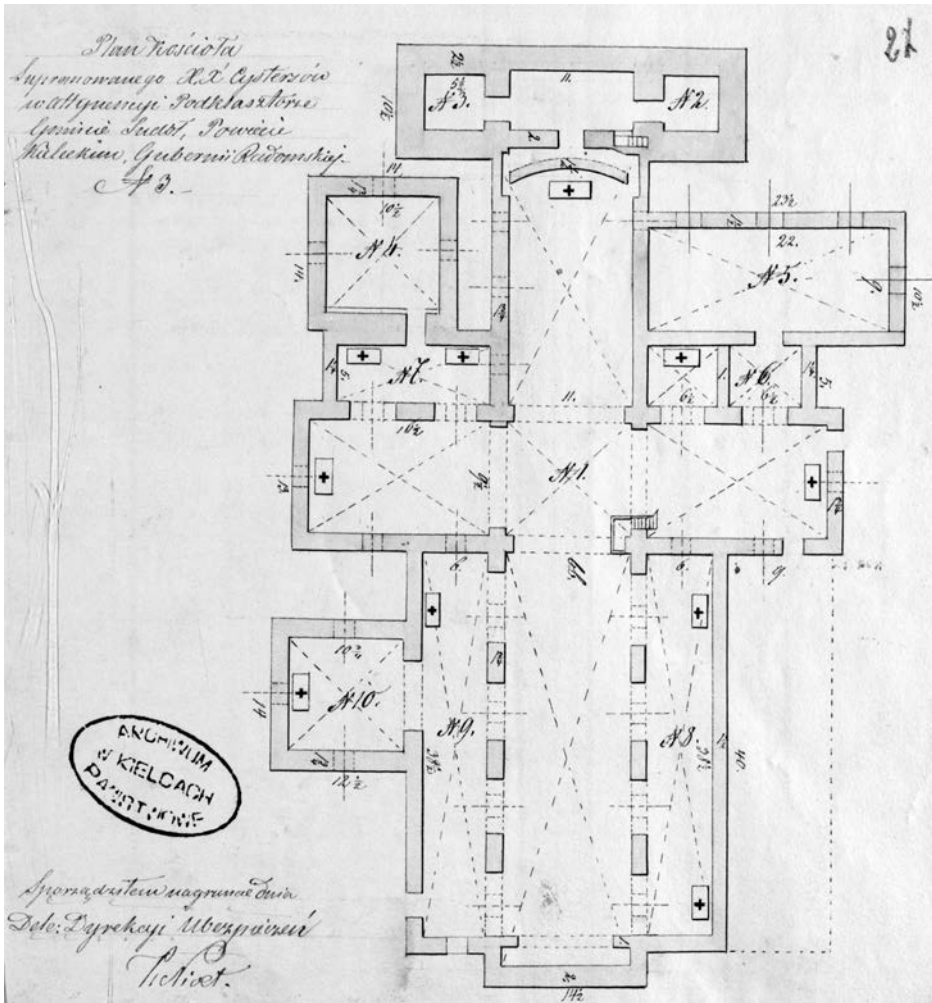
Akta są załącznikami do korespondencji prowadzonej z Rządem Gubernialnym Radomskim, dotyczącej przesłania i zatwierdzenia kompletu dokumentów potrzebnych do ubezpieczenia budynków. Na poszyt składają się, prócz pism przewodnich, *Wykazy ubezpieczenia*, w których podano zbiorczy spis ogółu zabudowań z podziałem na cztery klasy zależnie od stopnia niebezpieczeństwa pożaru (klasa I – budowle murowane, kryte dachówką i blachą, klasa II – murowane, kryte gontem lub dachówką, klasa III – zabudowania drewniane pod gontem lub murowane kryte słomą, klasa IV – drewniane budynki kryte słomą), a także wysokość ubezpieczenia. Do budowli o najwyższej wartości, ponad 450 rubli srebrem¹⁷, dołączono szacunki szczegółowe sporządzone przez delegowanego Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie, Niveta. Dotyczą one czterech zabudowań wsi Podklasztorze, mianowicie: kościoła i zabudowań dawnego opactwa cysterskiego (obejmujących dom mieszkalny dla zakonników) oraz budynków mieszczących Urząd Leśny i austerię z zajazdem. Mimo że brak w nich innych niż techniczne informacji o wyglądzie wystroju i wyposażenia kościoła, szczegółów wyglądu polichromii, konfesjonatów, rzeźbionych stall czy szczególnie cennych jędrzejowskich organów, stanowią bardzo ciekawe źródło wiedzy o stanie zachowania i konstrukcji opisywanych budowli. Integralną częścią szacunków szczegółowych, zawierających bardzo dokładne wykazy wszystkich części składowych budynków, wraz z ich wyceną, są odrębnie wykonane plany szacowanych budowli¹⁸.

Cztery wykazy szczegółowe starano się przenieść do wersji drukowanej na zasadach określonych w instrukcjach wydawniczych dla dokumentów pochodzących z pierwszej połowy XIX w.¹⁹, zachowano przy tym oryginalny, bardzo przejrzysty, tabelaryczny układ zawartych w dokumentach danych. Każdy z szacunków opatrzone krótkim regestem zawartości obszernego nagłówka, będącego częścią druku urzędowego służącego do sporządzania szacunków szczegółowych, część szczegółowych danych dotyczących znaków pism umieszczono w przypisie. Aparat naukowy w postaci przypisów odnosi się do podstawowych informacji o charakterze edytorskim. Miejsca licznych przekreśleń i poprawek, poczynionych podczas sprawdzania poprawności obliczeń, oznaczono przypisami, w których podano pierwotnie wpisane i przekreślone później wartości. Opuszczenia dokonane w tekście oryginału odnoszą się do stałych, bardzo obszernych elementów druków, na których sporządzano szacunki, zawierające dane o cenach materiałów budowlanych i usług obowiązujących w okolicy szacowanych budowli – w przypadku pierwszego szacunku przeniesiono je do przypisu, a w kolejnych opuszczono, odsyłając czytelnika do przypisu zawierającego całość opuszczonego tekstu. Z troski o przejrzystość tabeli nie oznaczono także bardzo licznych pod-

17 *Ibidem*.

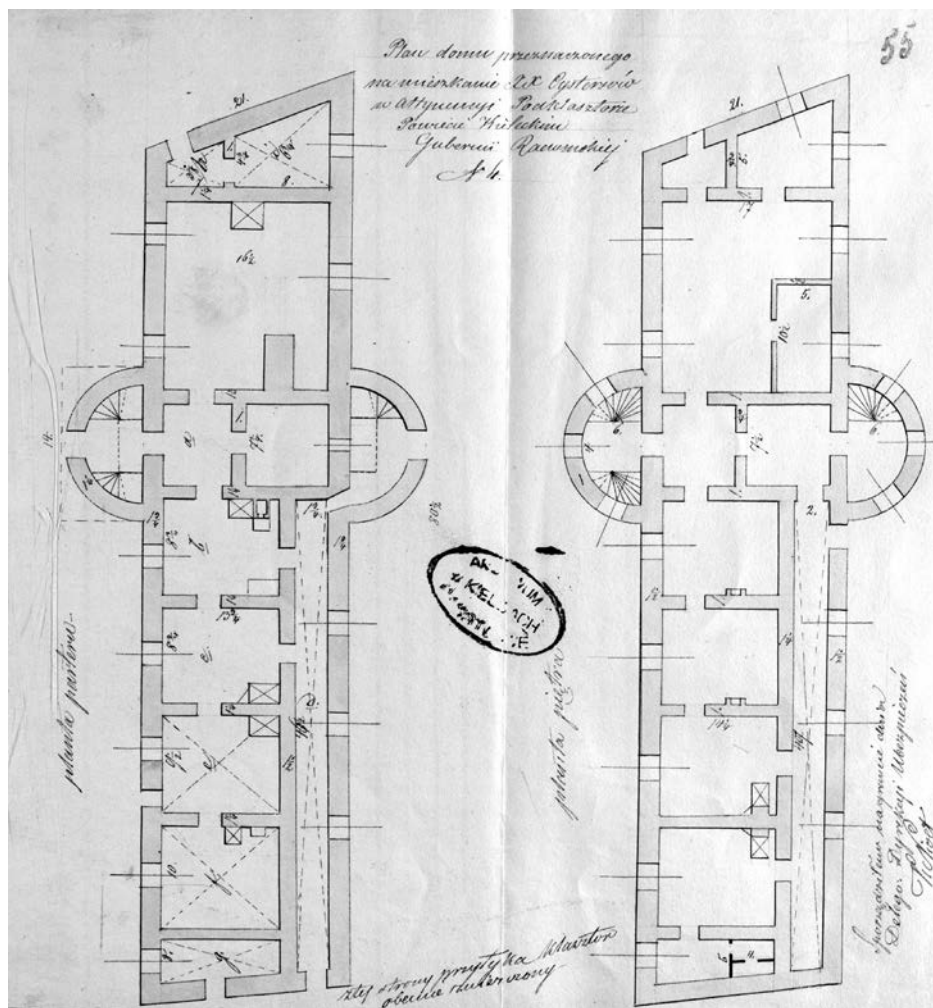
18 AP Kielce, *Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie*, sygn. 234, s. 27, 47, 55, 65.

19 K. LEPSZY (red.), *Instrukcja wydawnicza dla źródeł historycznych od XVI w. do połowy XIX w.*, Warszawa 1953; I. IHNATOWICZ, *Projekt instrukcji wydawniczej dla źródeł historycznych XIX i początku XX wieku*, „*Studia Źródłoznawcze*”, 7, 1962, s. 99–124.

Ryc. 5. Plan Kościoła Suprymowanego XX Cystersów..., AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, s. 27. Fot. K. KAŁETA

kreśleń, zaznaczeń, kontrolnych obliczeń na marginesie dokonywanych w trakcie sprawdzania. Nie mają one znaczenia tym bardziej, że prawidłowe dane podano w miejsce przekreślonych, a podkreślona czy w jakikolwiek sposób zaznaczona jest znakomita część tekstu w tabeli i praktycznie większość wyrazów trzeba byłoby opatrzyć przypisem. Z tej samej przyczyny zrezygnowano z oznaczania wartości „z” i „do przeniesienia” umieszczonych na każdej stronie tabeli. Bardzo niekonsekwentnie stosowane w oryginale skróty odnoszące się do wyrażania miar i nazw walut rozwinęto. Miarami używanymi do obliczeń są stosowane w Królestwie Polskim w okresie 1819–1849 cal nowopolski, liczący 0,024 m, oraz łokieć

Ryc. 6. Plan domu przeznaczony na mieszkanie XX Cystersów..., AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, s. 55. Fot. K. KAŁETA

nowopolski, odpowiadający długości 57,6 cm²⁰. Łokieć pojawia się w dokumencie także jako miara powierzchni – łokieć kwadratowy – i objętości – łokieć kubiczny (sześcienny). Wszystkie wartości pieniężne podane są w obowiązującym ówczesnie rublu srebrnym. Zamieszczony na końcu słowniczek rozwiązuje fachowe, w wielu wypadkach archaiczne terminy określające poszczególne elementy konstrukcji lub wyposażenia budynków.

20 D. FENNA, *Jednostki miar. Leksykon*, Warszawa 2004, s. 160, 172.

Cena Arkusza półtory kop. srebr.

Exemplarz *Przemysły*
do Nru *9324 D 189*
należy do Nru *L* WYKAZU UBEZPIECZENIA
do Nru *4655*
Dziennika Dyrekcji Ubezpieczeń

Miasta _____
Wsi *Wątkownicy Podkarpacie*
w Dobrach _____ Gminie *Siedec* Okręgu *Syrmudzkiemu*
Powiecie *Wątkowskiemu*
Gubernii *Archanowskiemu*

SZACUNEK SZCZEGÓŁOWY ZABUDOWAŃ.

w Posiadłości Miejskiej Nr. _____ przy ulicy _____
albo we Wsi *pod 1/1*
Właściciela *Krzysztof Dobrza Syrmudzkiemu Tomasz Siermy*

Lokali biurowi lub kuchennych oraz służb.	I. Wymienienie. 1. Rodzaj zabudowania. 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim, lub słabym czy jeszcze do użycia nadajna. 3. Każdej w szczególności części zabudowania. II. Planik odrębny budowli.	Długość		Szacunek szczegółowy każdej części	Summa ogólna		I. Uwagi. II. Ceny materiałów materiałów budowlanych. III. Dalsze należy Planik odrębny zabudowań.
		Łokci n. m. p.	Stropokąt		Wysokość	Rub. sr.	
							<p>Cena materiału na miej. scu.</p> <p>1000 sztuk cegły palonej na miejscu 11 sr. 1000 1000 sztuk cegły surowej na miejscu 11 sr. 1000 1000 sztuk dachówki Kar- pińskiej po 11 sr. 1000 1000 sztuk dachówki ho- tenskiej po 11 sr. 1000 1 korzec waju palonego na miejscu kop. 75 1 korzec gipsu po 11 sr. 1000 1 sosna na belkę 12 cali w □ długo bok 10 1/2 1000 1 sosna na belkę długą 10 1/2 1000 gruba cali 10 w □ 1000 1 łokieć długo łokci 10 1/2 1000 gruba sześć cali w □ 1000 1 łos osnowy 6 cali gru- by długo łokci 10 1/2 1000 1 bal 4 calowy dług. 10 1/2 1000 1 bal 3 calowy dług. 10 1/2 1000 1 deska 1 1/2 cala gruba długa łokci 10 1/2 1000 1 deska 1 cal gruba długa łokci 10 1/2 1000 1 kopa łat ramiętych dt. łokci 10 1/2 1000 1 kopa łat clesanych dt. łokci 10 1/2 1000 1 kopa goni. kłencu lub dranie 10 1/2 1000 1 kopa stomy wykrocona 10 1/2 1000</p> <p>Zużycie.</p> <p>Odlęgłość cegielni 2 1/2 1000 Odlęgłość żwirki wapna 10 1/2 1000 Odlęgłość lasów 10 1/2 1000 Dzień roboczy 10 1/2 1000 Dzień sprzączny 10 1/2 1000 Dzień pracy 10 1/2 1000 Miarzowi dziennie płaci się 10 1/2 1000 Cieśli płaci się dziennie, po 10 1/2 1000 Rzetelność powiększeń cen materiałów i ro- botnicy, niniejszym po- wiedzi.</p>
	<p><i>Własność. Stojący 1.</i> <i>Pracowni mieszkalni i sta-</i> <i>cyjnego numerowane i sta-</i> <i>cyjnie nadane. Wycena i sta-</i> <i>cyjnie dobrzy.</i></p>						

Ryc. 7. Szacunek szczegółowy zabudowań biura i mieszkania nadleśnego znajdujących się na terenie byłego opactwa cystersów w Jędrzejowie, strona 1, AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, s. 47. Fot. K. KALETA

Cena Arkusza półtory kop. 50^{gr}.

do Nru 443²²
Dziennika Dyrekcji Ubezpieczeń

Exemplarz *nie należy*
do Nru 9224 *id. id.*
należy do Nru *1* WYKAZU UBEZPIECZENIA

Miasta *Wodzisławskiego*
Wsi *Wodzisławskiego*
w Dobrach *Wodzisławskiego* Gminie *Siedlów* Okręgu *Wodzisławskiego*

Powiecie *Wielkopolski*
Gubernii *Krakowskiej*

SZACUNEK SZCZEGÓŁOWY ZABUDOWAŃ.

w Posiadłości Miejskiej Nr. _____ przy ulicy _____
albo we Wsi *pod A. J.*
Właściciela *Książ Dobry Szymonowicz*

Łączn. bież. ☐ lub kubicznych oraz szalik.	I. Wymiarowanie. 1. Rodzaj Zabudowania. 2. Stan czy bud. ora. jest w stanie dobrym, średnim, lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części zabudowania. II. Planik odgórny budowli.	Długość Szerokość Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi. II. Ceny materiałów budowlanych. III. Dalszych należy Planis ogólny tej Zabudowań.
			Łokci p. m. p.	Rub. sr. ko.		
	 <p style="text-align: center;">ARMO- WYMIAR W KILKACH KALIBRACH</p> <p><i>Miasta S. Szymonowicz</i> <i>Wodzisławskiego</i> <i>Wodzisławskiego</i> <i>Wodzisławskiego</i></p>					<p>Cena materiału na mierz. etc.</p> <p>1000 sztuk cegły palonej na miejscu R. sr. 7. 100.00 1000 sztuk cegły surowej na miejscu R. sr. 100.00 1000 sztuk dachówki Kar- pawki po II. sr. 100.00 1000 sztuk dachówki ho- lenderskiej, po R. sr. 100.00 1 korzec węg. na palonego na miejscu kop. 100.00 1 korzeń gipsu. 100.00 1 sarna na belkę 12 cali w ☐ długo 10. 20. 10. 4. 2. 50. 1 sarna na belkę długa gruba 6 cali 10 w ☐ 10. 10. 10. 1 krawiec długa okrę- gruba 6 cali w ☐ 10. 10. 10. 1 lat sosnowy 6 cali gru- by długo 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 lat 4 calowy dług. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 lat 3 calowy dług. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 deska 1 1/2 cala gruba długa 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 deska 1 cal gruba długa 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 kopa lat rżniętych dl. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 kopa lat ciesznych dl. 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 kopa gont. klencu lub dramie 10. 10. 10. 10. 10. 10. 1 kopa stomy wykarczona. 10. 10. 10. 10. 10. 10.</p> <p>Zwozka.</p> <p>Odległość cegliny 10. 10. 10. 10. 10. 10. Odległość zwłoki wapna. 10. 10. 10. 10. 10. 10. Odległość lasu 10. 10. 10. 10. 10. 10. Dzień roboczy. 10. 10. 10. 10. 10. 10. Dzień sprzączony 10. 10. 10. 10. 10. 10. Dzień piesty. 10. 10. 10. 10. 10. 10. Miarzowi dziennie płaci się 10. 10. 10. 10. 10. 10. Ciesli płaci się dziennie, po 10. 10. 10. 10. 10. 10. Razem 10. 10. 10. 10. 10. 10. Ceny materiałów i ro- bocizny, niniejszym po- świadczam.</p>

Ryc. 8. Szacunek szczegółowy zabudowań austerii z zajazdem znajdujące się na terenie byłego opactwa cystersów w Jędrzejowie – strona 1, AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, s. 65. Fot. K. KALETA

Słowniczek²¹

belka – drewno tarte lub ociosane na cztery strony, o dużym przekroju, używane w poziomym położeniu

buksztel – inaczej krążyna, pomocnicze rusztowanie drewniane podpierające sklepienia i łuki w czasie ich budowy

dach mansardowy – dach, którego części górna i dolna znajdują się pod różnym kątem, czyli górna jest mocniej pochyła, podczas gdy dolna jest bardziej zbliżona do pionu, co ułatwia stworzenie na poddaszu dodatkowego pomieszczenia użytkowego

dach pulpitowy – dach jednospadowy

dranica – deska wyrobiona ręcznie z drewna iglastego, łupana promieniowo, przeznaczona do pokrywania dachów

gont – element krycia dachu w postaci deszczułki, wyrabiany ręcznie przez promienne rozklinowanie pnia drzewa iglastego, wyżłobienie rowka na grubszej krawędzi i wygładzenie powierzchni

gzyms – element architektoniczny w formie poziomego, zwykle profilowanego, występującego poza lico muru pasa pojedynczego lub złożonego o krawędziach przebiegających w płaszczyźnie do ściany

jętka – (niem. Kehlbalken) sztuka drewna średniej grubości, pojedynczy poziomy element wiązara dachowego łączący krokwie i spełniający na poddaszach mieszkalnych funkcję belki stropowej

kopa – 60 sztuk

korzec – jednostka miary objętości ciał sypkich odpowiadająca 128 l

krokiew – pochyły element więźby dachowej niosący pokrycie

krzyż św. Andrzeja – inaczej krzyżownica, dwa jednakowe zastrzały krzyżujące się symetrycznie

legar – drewno tarte oparte na podmurówce lub stropie, niosące podłogę

murłata – sztuka drewna średniej grubości, którą kładzie się wzdłuż muru na jego wierzchu, służąca do oparcia na niej końców belek w celu przeniesienia obciążenia z więźby dachowej na ściany

podciąg – element konstrukcyjny w postaci belki znacznych rozmiarów, stanowiący podporę dla innych – belek, ścian lub słupów, stosowany najczęściej w konstrukcjach stropowych

21 W słowniczku wyjaśniono typowo techniczne, często archaiczne pojęcia używane w prezentowanych poniżej szacunkach szczegółowych; opracowano na podstawie: T. ŻEBRAWSKI, *Słownik wyrazów technicznych dotyczących się budownictwa*, Kraków 1883; S. CZERNIA (red.), *Encyklopedyczny słownik techniczny*, Warszawa 1967; S. KOZAKIEWICZ (red.), *Słownik terminologiczny sztuk pięknych*, Warszawa 1996; I. TŁOCZEK, *Polskie budownictwo drewniane*, Wrocław 1980; K. KRAJEWSKI, *Mała encyklopedia architektury i wnętrz*, Wrocław 1974; W. KOPALIŃSKI, *Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych*, Warszawa 1989.

podsiębitka – deskowanie stropu przybite do spodu belek, utrzymane w naturalnej fakturze drewna, przygotowane jako tło malarskiej dekoracji lub do wapiennej zaprawy

pomost – element konstrukcji w postaci płaskiej powierzchni np. z desek, służący do celów komunikacyjnych, w rusztowaniach zastępuje schody

przęsło – pionowy, zasadniczy składnik podziału ściany (zawarty między filarami, kolumnami) lub sklepienia wyodrębnionego przez gurdy czy wykształcone z nich żebra, również przestrzenny składnik wnętrza budynku ograniczony przez długość przęsła ściany i rozpiętość kryjącego je przęsła sklepiennego

rama – zespół elementów konstrukcji, najczęściej belek i słupów, w którym następuje współdziałanie elementów składowych tego zespołu w przenoszeniu różnego rodzaju obciążeń

rozpora – inaczej rygiel, element występujący między słupami ramy jako pozioma, pochyła lub załamana jej część

rygiel – cienka sztuka drewna wpuszczona poziomo w słupy, przybija się do niej pionowo deski lub łąty w ścianie

sklepienie żaglowe – sklepienie o podwójnej krzywiznie, przykrywające przestrzeń między ścianami o rzucie poziomym w kształcie wieloboku foremnego

słup – kłoda drewna graniasto obrobiona lub obła, użyta do pionowego podparcia innych sztuk w budowlu; pionowy element konstrukcji, przenoszący obciążenia o kierunku zbliżonym do jego osi podłużnej

szabaśnik – inaczej sabaśnik lub bękart, piecyk kuchenny do pieczenia potraw

szalowanie – warstwa desek stanowiąca pokrycie ściany budynku lub pomieszczenia, nabijana w celu umocnienia konstrukcji, uszczelnienia lub dekoracji

szczyt – pionowa część dachu odeskowana lub obita gontem lub łupkiem, stanowiąca przedłużenie w górę ściany dla zakrycia trójkątnego otworu poddasza

sztrab – inaczej strzępie, czasowe zakończenie ściany murowanej, wykonane dla prawidłowego powiązania ze ścianą domurowaną drugiego obiektu

szyber – sztuka drewna graniasta, długa, ustawiona pionowo w środku wiązania, czyli krzesła dachu wieżowego, do której przypierają górne końce krokiew, a na jej kończyźnie wystającej ponad pokrycie dachu umieszczana bywa gałka z krzyżem lub chorągiewką

wanga – inaczej belka policzkowa, belka prostopadła do stopni schodów, stanowiąca konstrukcyjne oparcie dla stopni tworzących jeden bieg schodowy

zastrzał – inaczej miecz, ukośnie ustawiony element konstrukcyjny usztywniający pionowe elementy lub przenoszący obciążenie z elementów poziomych

Edycja

Źródło: AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, 1848 I 11/22, Jędrzejów – Egzemplarz pierwszy szacunku szczegółowego zabudowań kościoła suprymowanego księży Cystersów, znajdujących się w attynencji Podklasztor w gminie Sudul, Okręgu Jędrzejowskim, Powiecie Kieleckim, Guberni Radomskiej, w posiadłości miejskiej Nr 3., sporządzony przez Niveta, Delegowanego Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie, właściciel: Rzqd^b, rps na formularzu drukowanym, s. 25–46.

I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań	
				Rubli srebrem	Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek		
<p>łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk</p> <p>Klasa 2 Stopień 1 Kościół Suprymowany X.X. Cystersów, masyw murowany, z kamienia na wapno, częścią blachą miedzianą, cynkiem i częścią gontem kryty w stanie dobrym. Składa się z następujących części: 1mo Z kościoła w postaci krzyża, miedzią krytego 2do wieży prawej 3^{lo} Wieży lewej, w której zegar, miedzią krytych 4. Zachrystyj dawnej kaplicy krytej cynkiem 5. Dawnej zachrystyj gontem krytej 6. Ustępu prawego 7. Ustępu lewego, krytych miedzią. 8. Skrzydła prawego gontem krytego którego dach przedłuża się nad korytarzem oficyny, obecnie nieużywanej, zniszczonej. 9. Skrzydła lewego miedzią krytego. 10. Kaplicy S^ę Wincentego pokrytej miedzią. Szacunek tych części następujący:</p>									[...] ^b

a W tytule nie umieszczono zawartych w nagłówku druku ważnych informacji o znakach pism, których dotyczy szacunek – do Nru 4663⁴⁸ Dziennika Dyrekcji Ubezpieczeń, do Nru 9324 DRG, do Nru 1^a wykazu ubezpieczenia.

b W oryginale podany niżej tekst stanowi część druku, na którym sporządzono szacunek, dane odnoszące się do cen lub przekreślenia w przypadku braku danych naniesiono na nim odręcznie:

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli		Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
						Rubli srebrem	Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek	
	1 ^o Kosciół w postaci Krzyża miedzią kryty		76 ½	14 ½	19					
	Dach i poddasze		18 ¼	13	19					
			18 ¼	13	19					

Cena materiału na miejscu:

1000 sztuk cegły palonej na miejscu rubli srebrem 7 kopiejek 50

1000 sztuk cegły surówki na miejscu rubli srebrem –

1000 sztuk dachówki Karpiówki po rubli srebrem –

1000 sztuk dachówki holenderski po rubli srebrem –

1 korzec wapna palonego na miejscu kopiejek 45

1 korzec gipsu kopiejek 30

1 sosna na belkę 12 cali w [kwadrat – w oryginalnym druku □] długa łokci 20 rubli srebrem 4 kopiejek srebrem 50

1 sosna na belkę długa łokci 20, gruba 10 cali w [kwadrat] rubli 3

1 krokiew długa łokci 20, gruba 6 cali w [kwadrat] kopiejek 60

1 bal sosnowy 6 cali grubo długi łokci –

1 bal sosnowy 4 calowy długi łokci 10 kopiejek 75

1 bal sosnowy 3 calowy długi łokci 10 kopiejek 60

1 deska 1 ½ cala gruba długa łokci 10 kopiejek 30

1 deska 1 cal gruba długa łokci 10 kopiejek 20

1 kopa łat rznionych długa łokci 10 rubli 5

1 kopa łat ciesanych rubli 2 kopiejek 40

1 kopa gontów, klencu lub dranic kopiejek 15

1 kopa słomy wykręcona rubli 2

Zwózka.

Odległość cegielni 2 mile

Odległość wózki wapna 1 mila

Odległość lasów 1 ½ mili

Dzień roboczy kopiejek 15

Dzień sprzążajny kopiejek 60

Dzień pieszy –

Łoćki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębnym budowli		Długość	Szerokość Łoćki n.m.p.	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Rubli srebrem	Kopiejek				Rubli srebrem	Kopiejek			
	38. Sztab przy słupach bocznych od belek do kielbelek po łoćki 5		190							
	38. Sztab równoległych do krokiew między kielbkami i belkami po łoćki 5		190							
	76. Rozpór po obu stronach poddasza, między kielbkami i krokiewiami po łoćki 2		152							
	2. Murłaty podłużne długie po łoćki 74		148							
	18. Par krokwi na ramionach kościoła po łoćki 16		288							
	18. Kielbelek tamże długich po łoćki 6		108							
	16. Słupów stolcowych bokiem poddasza po łoćki 3		48							
	8. Słupów przez całą wysokość poddasza po łoćki 5 ½		44							
	6. Krzyżów 5 ^o Andrzeja pomiędzy słupami środkowymi po łoćki 11		66							
	16. Ramion przy słupach środkowych dołem do belek długich po łoćki 2		32							
	32. Ramion górą przy słupach bocznych do ram po łoćki 2		64							
	3. Ramy góme potracając grubość szczytów długie po łoćki (17 + 17) ³		102							
	16. Sztab przy słupach bocznych od belek do kielbelek po łoćki 4 ½		72							
	20. Sztab równoległych od krokiew, od belek do kielbelek po łoćki 4 ½		90							
	36. Rozpór pomiędzy kielbkami i krokiewiami długich po łoćki 2		72							
	2. Murłaty długie po łoćki (17 + 17) ²		68							

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odręczny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli srebrem	Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek	
3597	Razem łokci bieżących budulca od 6 do 8 cali w kwadrat w wiązaniu dachu po kopiejek 15				539	55			38. belek z wysokiem gżemu po łokci 15 ½
841	Łokci bieżących belek na sklepienie po kopiejek 30				252	30			18 belek długich po łokci 14.
198 7/8	Łokci kubicznych muru w 4. szczytach z kamienia na wapno $\frac{(14\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4} \times 6) 2}{2} + \frac{(13 \times 1\frac{1}{4} \times 5\frac{1}{2}) 2}{2}$ w ¼ części wartości po kopiejek 12				23	77 ½			Gżems dla małego wysoko oddzielenie nie obliczony i wartość jego wchodzi w wartość murów
	Piętro i parter 2 Ściany podłużne długie po łokci $7\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4} = 267 \frac{3}{4}$								
	2. Ściany boczne długie po łokci $11 \times 2 = 44$								
	1. Ściana poprzeczna wewnętrzna długa łokci $11 \times 2 = 22$								
	1. Ściana poprzeczna wewnętrzna przy ołtarzu wielkim długa łokci $11 \times 1\frac{1}{2} = 16\frac{1}{2}$								
	4 ^h . Ściany podłużne w ramionach kościoła po łokci $18\frac{1}{4} \times 1\frac{3}{4} = 127 \frac{3}{4}$								
	2 Ściany boczne tamże po łokci $9\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4} = 33 \frac{1}{4}$ Wysokość 19 czyli 510¼ x 19 = 9614 łokci kwadratowych								
	1 Ściana pod chórem długa łokci $11 \times 1 \times 9 = 99$ łokci kwadratowych								

- h Pierwotnie wpisano 2, po czym na niej nadpisano cyfrę 4.
- i Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 63 7/8.
- j Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 446 7/8.
- k Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 8490 5/8.

Łoćki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odręźny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączony należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli srebrem	Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek	
19713	Razem łoćki kubicznych Muru z kamienia na wapno, wysadzonego zewnątrz ciosem, wewnątrz muzykowanego po kopiejek 30		łoćki n.m.p.		m ² 2913	¹ 90			Wartość muru wprowadzona została w wartość muzyjki, uszkodzenie zaś samego muru uważanem być winno ze względu na grubość po kopiejek 3
1247 ⁹⁰ / ₂	łoćki kwadratowych sklepienia żagłowego, dodając 1/5 część na obłąkowatość ze względu na płaskość 66 x 11 + (16 1/2 x 9 1/2) 2 + 208 malowanego klejowo w 1/4 części wartości z wartością pomalowania po kopiejek 130				9374	¹ 25			Posadzka z marmuru nie ulegająca zniszczeniu szacunkiem nie objęta
14	Okien większych z oszkleniem po rubli 15				210				
8	Okien półcyrklastych po rubli 5				40				
5	Drzwi z drzewa dwuskrzydłowych z okuciem po rubli 4				20				
1	Ołtarz wielki murowany, powleczoney muzyjką rubli srebrem				300				
2	Ołtarze pomniejsze w ramionach kościoła jak wyżej po rubli 150				300				

I Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 8589 5/8.

m Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 2576.

n Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 89.

o Pierwotnie wpisano 1248 1/2, po czym na cyfrze 8 nadpisano cyfrę 7.

p Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 60.

q Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 749.

r Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 10.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli srebrem	Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek	
2	Stiele z drzewa pokostowane z ozdobami rzeźbiarskimi po rubli 75					150			
1	Ambona z drzewa włącznie z stopniami do niej pokostowana z ozdobami złoconemi rubli srebrem					120			
20	Ławek dębowych po rubli 3					60			
7	Konfesonatów po rubli 10					70			
	Organ mający głosów 48 o 4 klawiaturach 8 miechach, w którym połowa piszczałek jest z drzewa a połowa z cyny osadzonych w drzewo ozdobione rzeźbiarską robotą rubli srebrem 6500 łącznie z urządzeniem chóru					6500		517756,77 ½	Organ którego szacunek zamieszczony, jest 1. z pierwszych w Królestwie
630	2 ^{do} Wieża prawa Murowana, blachą miedzianą kryta, złożona z 2. pięter i parteru. Szacunek jej następujący: Dach i poddasze	10 ½	10 ½	47					
	Łokci kwadratowych przykrycia kopuły blachą miedzianą w formie piramidalnej łącznie z buksztelanami mającej krawędzie nieco zgięte i dzielącej się na 2 części połączone z sobą kolumnkami w kierunku wysokości (10 ½ x 15) 4								Ze względu rozdzielenia piramidy kopuły, przez war- stwę kolumniek na dwie części, w kierunku wysokości nie dodano nic na obłąkowa- ność jej powierzchni
	2 _____ rubli srebrem 4 i kopiejek 60								
4	4 Belki na krzyż długie po łokci 9	36							
	Sztybry rozparte na ich przecięciach po łokci 10	40							

s Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 13486 4/2.

t Pierwotnie wpisano i przekreślono – Po kopiejek 90.

u Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 567.

Łączki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli			Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łączki n.m.p.	Rubli srebrem	Kopiejek				Rubli srebrem	Kopiejek			
2	Krzywe S ^e Andrzeja pomiędzy szczybami po łączki 16	32									
4	Belki rozpięające szyby po łączki 5	20									
128	Razem łączki bieżących budlicu 10 cali w kwadrat po kopiejek 25			32							
42	Łączki bieżących gżensu na około wieży 10 ½ x 4 z wysadzeniem i ociegnięciem po kopiejek 60			25			20				
	<u>Z piętro</u>										
2	Ściany długie po łączki 9 x 1 ½ = 27										Zwężenie grubości muru od strony zewnętrznej i wewnętrznej
2	Ściany długie po łączki 7 x 1 ½ = 21 Wysokość 13 czyli 48 x 13										
624	Razem łączki kubicznych muru z kamienia na wapno z otynkowaniem na uszkodzenie po kopiejek 3			18			72				
49	Łączki kwadratowych pomostu wraz z belkami z desek 1 ½ calowych 7 x 7 po kopiejek 20			9			80				
108	Łączki bieżących 4 th słupów i 8 Ryglów pomiędzy niemi z drzewa 10 calowego 4 x 13 + 8 x 7 po kopiejek 25			27							
	<u>1. piętro</u>										
960	Łączki kubicznych muru z kamienia na wapno w 4. ścianach (9 ½ x 2 x 15) 2 + (6 ½ x 2 x 15) 2 na uszkodzenie po kopiejek 3			28			80				
84 ½	Łączki kwadratowych dwóch pomostów włącznie z belka- mi z desek 1 ½ calowych (6 ½ x 6 ½) 2 po kopiejek 20			16			90				
30	Trepów wraz z wangą łączących pomosty z sobą po kopiejek 30			9							

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębnym budowli		Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łokci n.m.p.	Rubli srebrem				Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek		
112	Łokci bieżących budulca 10 calowego w 4. śkupach utrzymujących pomosty i w 8. ryglach 15 x 4 + 8 x 6 1/2 po kopiejek 20					w22	40			
1171	Parter Łokci kubicznych muru w 4. ścianach z kamienia na wapno 10 1/2 x 2 1/2 x 19 + 10 1/2 x 3/4 x 19 + (5 1/2 x 2 1/2 x 19) 2 na uszkodzenie po kopiejek 3					35	13	x3122,95		Jedna ze ścian wieży jest wspólna ze ścianą kościoła stąd grubość jej 3/4
	3 tło Wieża lewa									
	Wartość wieży lewej równa jest wartości prawej więcej wartości zegara 75 rubli zamieszczonego na 2. piętrze	10 1/2	10 1/2	47				y3197,95		
308	4. Zachrystia dawniej kaplica Se Stanisława murowana z kamienia mająca dach w formie półkolistej, cynkiem kryta zakończona wieżyczką Szacunek jej następujący:	14	14	11		308				Obliczenie powierzchni kopuły w formie półkolistej 7 : 22 = 14 : x 22 x 14 x = 7 = 44 obwódowy koła wielkiego Powierzchnia zatem = 44 x 3 1/2 = 154 Powierzchnia półkuli równa się dwóm kołom wielkim czyli 154 x 2 = 308

v Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 25.

w Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 28.

x Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 797,55.

y Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 872,55.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli		Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łokci n.m.p.	Rubli srebrem				Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek		
1	Urządzenie wieżyczki nad kopułą rubli srebrem					15				
4	Okna w kopule po rubli 4					16				
	Parter i piętro									
943 ¼	Łokci kubicznych muru w 4. ścianach z kamienia na wapno z otykowaniem obustronnym (14 x 1 ¼ x 11) 2 + (10 ½ x 1 ¼ x 11) 2 na uszkodzenie po kopiejek 3					28	30			Posadzka z kamienia jako nie ulegająca zniszczeniu szacunkiem nie objęta
3	Okna większe z oszkleniem po rubli 10					30		397,30		
	5. Dawna zachrystyja Murowana gontem kryta szacunek jej następujący		23 ½	10 ½	8					
258 ½	Dach i poddasze Łokci kwadratowych dachu gontami krytego wraz z łączeniem 23 ½ x 11 po kopiejek 10					25	85			
	11 Krokwi długich po łokci 11		121							
	11 Stupów przy szczytach długich po łokci 8		88							
	11 Stupów podpierających krokwie po łokci 4		44							
	3 Ramy podłuzne wiążące słupy długie po łokci 23		69							
	1 Murat długi łokci		23							
345	Razem łokci bieżących budulca 6 cali w kwadrat po kopiejek 8					27	60			
115 ½	Razem łokci bieżących drzewa w 11 belkach 10 calowego po łokci 10 ½ po kopiejek 20					23	10			
230	Łokci kubicznych muru w 2 szczytach tylnym i bocznym $23\frac{1}{2} \times 1 \times 8 + \frac{10\frac{1}{2} \times 1 \times 8}{2}$ w ¼ części wartości po kopiejek 8 ze względu na prostą robotę					18	40			
672	Parter. Łokci kubicznych muru w 3 ścianach z kamienia na wapno z otykowaniem (23 ½ x 1 ½ x 8) 2 + 9 x 1 ½ x 8 na uszkodzenie po kopiejek 3					20	16			Drzwi do dawnej zachrystyji policzono w ustępie 6.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli			Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łokci n.m.p.	Rubli srebrem	Kopiejek				Rubli srebrem	Kopiejek			
247 ½	Łokci kwadratowych sklepienia, dodając ¼ części na obłąkliwość 22 x 9 x 49 ½, w ¼ części wartości po kopiejek 20			15 ½	5	4	49	50	164, 61		W oknach kraty, posadzka z kamienia
	6 Ustęp prawy mruwany na wapno, białą miedzianą kryty										
108 ½	Dach i poddasze Łokci kwadratowych dachu białą miedzianą krytego wraz z oszalowaniem 15 ½ x 7 7 rubli srebrem 3						aa325	bb50			
7	Krokiew długich po łokci 7			49							
7	Słupów pod niemi po łokci 4			28							
2	Ramy wiążące słupy po łokci 15			30							
1	Murłat długi łokci			15							
122	Razem łokci bieżących budulca 6. cali w kwadrat w wiązaniu dachu po kopiejek 8						9	76			
43 ¾	Łokci bieżących drzewa w 7 belkach w spuszczeniu w mur po łokci 6 ¼ po kopiejek 20						8	75			
5	Łokci kubicznych muru w jednym szczycie $5 \times \frac{1}{2} \times 4$ 2 w ¼ części wartości po kopiejek 8							40			
45	Parter Łokci kubicznych muru 2 ścian mużajkowanego wewnątrz $5 \times 1 \frac{1}{4} \times 4 + 5 \times 1 \times 4$ po kopiejek 30						13	50			

z Pierwotnie wpisano i przekreślono – po kopiejek 80.

aa Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 86.

bb Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 80.

Łoćki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość		Szerokość		Wysokość		Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
										Rubli srebrem	Kopiejek	
78	Łoćki kwadratowych sklepienia malowanego klejowo dodając 1/5 część na obłokowatość (6 1/2 x 5) 2 + 13 w 1/4 części wartości jego uszkożenia z wartością pomalowania po kopiejek 60							46	80			
1	Ołtarz murywany muzajkowy rubli srebrem							30				
1	Drzwi do zachrysty dawnej z drzewa dwuskrzydłowe rubli srebrem							4			603,32	Posadzka z kamienia stąd nieobjęta szacunkami
102 1/2	7. Ustępu lewy murywany na wapno, blachą miedzianą kryty, wartość pokrycia i poddasza ze względu nieco większego spłaszczenia pomimo większej szerokości przejścia równa jest przejściu prawemu „kopiejek 40	15 1/2	6 1/4	4				ee325	ff50			
84	Parter Łoćki kubicznych muru w 2 ścianach 15 1/2 x 1 1/4 x 4 + 5 x 1 1/4 x 4 z kamienia na wapno wewnątrz muzajkowego po kopiejek 30							30	75			
2	Łoćki kwadratowych sklepienia malowanego klejowo dodając 1/5 część na obłokowatość 14 x 5 x 99 14 w 1/4 części wartości z wartością pomalowania po kopiejek 60							50	40			
	Ołtarze pomniejsze murywane muzajkowe po rubli srebrem 30							60				Posadzka z kamienia stąd szacunkiem nie objęta

cc Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 200,1.

dd Pierwotnie wpisano i przekreślono – rubli 80 kopiejek 86 + rubli 9 kopiejek 76 + rubli 8 kopiejek 75 +.

ee Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 99.

ff Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 77.

gg Pierwotnie wpisano liczbę 44, po czym nadpisano na niej liczbę 14.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odręczny budowli			Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łokci n.m.p.	Rubli srebrem	Kopiejek				Rubli srebrem	Kopiejek			
1	Drzwi do zachrysty z okuciem rubli srebrem						4		hh	470,65	
	8. Skrzydło prawe murowane gontem kryte, szacunek jego następujący:		40	7 ½	11						
li360	Łokci kwadratowych dachu gontami krytego wraz z łańcem który się przedłuża nad korytarzem przyległej oficyny, obecnie zniszczonej, w sposób jaki linia przerywana wskazuje 40 x 1/9 po kopiejek 10						kk	36			Dach nad skrzydłem płaski.
20	Krokiew długich po łokci 1/9										
20	Śłupów podpierających je po łokci 10										
20	Śłupów jak wyżej po łokci 5										
3	Ramy podłużne długie po łokci 39 po potrąceniu grubości szczytów										
1	Murłat długi łokci 39										
nn636	Razem łokci bieżących budulicu 6 cali w kwadrat po kopiejek 8						oo	50			pp88

hh Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 244,92.

ii Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 720.

jj Pierwotnie wpisano liczbę 18, po czym nadpisano na niej liczbę 9.

kk Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 72.

ll Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 18.

mm Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 360.

nn Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 816.

oo Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 65.

pp Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 28.

Łączki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębnym budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli srebrem	Kopiejek	Rubli srebrem	Kopiejek	
320	Łączki bieżących drzewa w 20 belkach po łączki 16 10. całowego po kopiejek 20				64				
80	Łączki kubicznych muru w 1 szczybie $16 \times 1 \times 10$ w ¼ części wartości po kopiejek 8				6	40			
759	Parter Łączki kubicznych muru w 2. ścianach $40 \times 1 \frac{1}{2} \times 11 + 6$ $\times 1 \frac{1}{2} \times 11$ z kamienia na wapno, wewnątrz pokrytego muzajką na uszkodzenie po kopiejek 30				227	70			
227	Łączki kwadratowych sklepienia dodając 1/5 część na obłąkowatość, malowanego klejowo $4938 \frac{1}{2} \times 6 + 46$ na uszkodzenie po kopiejek 60				rr136	ss20			
2	Ołtarze murowane muzajką pokryte po rubli srebrem 30 szacunek jego następujący:	40	7 ½	11	60	tt581	uu18		Posadzka z kamienia stągł szacunkiem nie objęta
360	9. Skrzydło, lewe murowane białą miedzianą kryte, szacunek jego następujący: Dach i poddasze Łączki kwadratowych dachu białą miedzianą krytego wraz z oszalowaniem deskami 1 ½ całowemi: 40×9 w rubli srebrem 3						ww1080		

qq Pierwotnie wpisano liczbę 34, po czym nadpisano na niej liczbę 38.

rr Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 166.

ss Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 20.

tt Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 661.

uu Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 18.

vv Pierwotnie wpisano i przekreślono – po kopiejek 80.

ww Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 288.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli			Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łokci n.m.p.	Rubli srebrem	Kopiejek				Rubli srebrem	Kopiejek			
20	Krokwi długich po łokci 9	180									
20	Stupów podpierających krokwie po łokci 4	80									
2	Ramy potrącając grubość szczytów po łokci 39	78									
1	Murłat długi łokci	39									
377	Razem łokci bieżących budulca 6. cali w kwadrat po kopiejek 8						30	16			
150	Łokci bieżących drzewa w 20 belkach 10. calowych długich po łokci 7 1/2 po kopiejek 20						30				
15	Łokci kubicznych muru w jednym szczycie, z kamienia na wapno $\frac{7 \frac{1}{2} \times 1 \times 4}{2}$ w 1/4 części wartości po kopiejek 8						1	20			Posadzka z kamienia stąd szacunkiem nie objęta
	Parter										
	Mury jak obliczono w poprzednim skrzydle rubli srebrem						227	xx70			
1	Sklepienie rubli srebrem						136	20			
1	Ołtarz rubli srebrem						30			yy1335,26	
	10. Kaplica Św. Wincentego murowana blachą miedzianą kryta	14	12 1/2	11							
308	Łokci kwadratowych kopuły włącznie z sklepieniem, oszalowaniem jej i pokryciem blachą miedzianą po 2 rubli srebrem 3 kopiejek 60						aaa1108	80			Obliczenie dla równych wymiarów jak przy zachrysty
1	Urządzenie wieżyczki nad kopułą rubli							15			

xx Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 90.

yy Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 773,46.

zz Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – rubli 1 kopiejek 50.

aaa Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 462.

Łoćki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdarna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli			Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna		I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
	Łoćki n.m.p.	Rubli srebrem	Kopiejek				Rubli srebrem	Kopiejek			
4	Okna w kopule po rubli 4						16				
683 3/8	Piętro i parter Łoćki kubicznych muru w 3. ścianach z kamienia na wapno wewnątrz pomalowanego 14 x 1 ¼ x 11 + (10 ¾ x 1 ¾ x 11) 2 na uszkożdenie po kopiejek 21						143	51			
3	Okna większe z oszkleniem po rubli 10						30				
1	Ołtarz S ^ę 90 Wincentego murowany muzajką pokryty rubli srebrem Na uprzążnienie gruzów po pogorzeli całej budowli rubli srebrem						150		bbb-1463,31		
									ccc-6,69 ½		
									ddd-29,300		
											Razem rubli srebrem:

Wyraźnie eeeDwadzieścia dziewięć tysięcy trzysta rubli Srebrem

Sprawdzono

ff

14/6 1848

Niniejszy szacunek sporządziłem

na gruncie attynencji Podkasztorze

dnia 11/22 stycznia 1848 roku

bbb Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 816,51.

ccc Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 11,9 ½.

ddd Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 18,420.

eee Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – osiemnaście tysięcy czterysta dwadzieścia.

fff Nieczytelny podpis.

Dele[gowany] Dyrekcji Ubezpieczeń

Nivet

M.P.⁹⁹⁹ Wróblewski

Jako mający nadzór

nad budowlami klasztornymi

Stanisławski Burmistrz

Sprawdzono pod względem technicznym

Warszawa, d[nia] 6/3 1848

hhh

Asesor Ekonomiczny

Niniejszy szacunek poświadczam

M.P.ⁱⁱⁱ

Naczelnik

Powiatu Kieleckiego

Niniejszy szacunek poświadczam

Kielce d[nia] 19/31 stycznia 1848.

T[omasz] Zieliński

M.P.^{jjj}

Rachmistrz Korytko

999 Pieczęć okrągła: Obwód Kielecki, Wójt Gminy Sudut.

hhh Dwa niezrytelne podpisy.

iii Pieczęć okrągła niezrytelna.

jjj Pieczęć okrągła: Naczelnik Powiatu Kieleckiego.

Źródło: AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, 1848 I 11/22, Jędrzejów – Egzemplarz pierwszy szacunku szczegółowego zabudowań zabudowania domu przeznaczanego na mieszkanie księży Cystersów, znajdujących się w attynencji Podklasztor w gminie Suduł, Okręgu Jędrzejowskim, Powiecie Kieleckim, Guberni Radomskiej, w posiadłości miejskiej Nr 4, sporządzony przez Niveta, Delegowanego Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie, właściciel: Rzqd – Klasztor suprymowany księży Cystersów^a, rps na formularzu drukowanym, s. 53–63.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość łokci n.m.p.	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli srebrnem	Kopiejek		
	Klasa 2 Stopień 1 Dom przeznaczony na mieszkanie księży Cystersów, dawne opactwo o piętrze murowany z kamienia na wapno, gontem kryty w stanie miernym z 2. przystawami w postaci półwałców, na pomieszczenie schodów, których średnica 7. Szacunek jego następujący: Dach i poddasze	80 ½	20	11				[...]b
2425 ½	Łokci kwadratowych dachu gontami krytego wraz z łacieniem (80 ½ x 13 ½) 2 + (7 x 9) 4 po kopiejek 9				218	29 ½		
	27. Par krokwi długich po łokci 27	729						
	27. Kielbelek dolnych po łokci 10	270						
	27. Kielbelek górnych po łokci 5	135						

a W tytule nie umieszczono zawartych w nagłówku druku ważnych informacji o znakach pism, których dotyczy szacunek – do Nru 4663⁴⁸ Dziennika Dyrekcyj Ubezpieczeń, do Nru 9324 DRG, do Nru 1ª wykazu ubezpieczenia.

b Zob. przyp. b w dokumencie nr 1.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowlą jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odciążny budowli 4. Ramy podłuzne potrącając grubość szczytów długie po łokci 79 24. Słupów po obu stronach poddasza po łokci 4 24 Sztab przy nich łączących belki, słupy i kielbelki długie po łokci 6 48. Ramion przy słupach długich po łokci 1 ½ 24. Ramion dołem od słupów do belek po łokci 1 ½ 54. Rozpór pomiędzy kielbelkami dołem i krokwiami po łokci 1 ½ 2. Murłaty podłużne długie po łokci 80 ½ 8. Par krokwi przy wystawach po łokci 18 8. Kielbelek długich po łokci 7 4. Murłaty po łokci 7 Razem łokci bieżących budulcu od 6. do 8 cali w kwadrat po kopiejek 12 Łokci kubicznych muru w 2. Szczytach $\frac{(28 \times \frac{1}{2} \times 10) 2}{2}$ z kamienia na wapno w ½ części wartości po kopiejek 8 Łokci kubicznych muru w 5. kominach pod i nad dachem Częścią z cegły częścią z kamienia na wapno (2 x 1 x 12) 5 po kopiejek 12	Długość	Szerokość łokci n.m.p.	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań Dach główny Mansarta, nad przystawami pulpitowy prostokątny
					Rubli srebrnem	Kopiejek		
		316						
		96						
		144						
		72						
		36						
		81						
		161						
		144						
		56						
		28						
2268						272	16	
157 ½						12	60	
120						14	40	

c Dach mansardowy.

Łączki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odłączny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łączki n.m.p.	Rubli srebrem		
98	Łączki kwadratowych zaszalowania dwóch szczytów trójkątnych nad przystawami $\frac{(14 \times 7) \cdot 2}{2}$ z deskami 1 ½ calowemi po kopiejek: 9				8	82		
175	Łączki bieżących gżemsu z 2. stron $\{(80 \frac{1}{2} - 14) + 22\} \cdot 2$ po kopiejek: 30				52	50	$7:2 = 14:x$ $X = 22 \times 14 \frac{22 \times 14}{7} = 44$ czyli $\frac{1}{2} x = 22$	
594.	Łączki bieżących drzewa w 27. Belkach 12 ^{to} calowego długich: z wysokiem po łączki 22 po kopiejek 25 Piętro 2 ściany podłużne długie po łączki $80 \frac{1}{2} \times 1 \frac{1}{2} = 241 \frac{1}{2}$ 2. Ściany boczne długie po łączki $18 \times 1 \frac{1}{2} = 54$ 3 Ściany poprzeczne długie po łączki $17 \times 1 = 51$ 4. Ściany poprzeczne długie po łączki $14 \frac{1}{4} \times 1 = 57$ 1. Ściana podłużna długa łączki $5 \times \frac{3}{4} = 3 \frac{3}{4}$ 1. Ściana podłużna długa: łączki $7 \frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = 5 \frac{5}{8}$ 1. Ściana podłużna korytarza ze względu nachylenia ściany bocznej długa: łączki $47 \frac{1}{2} \times 1 \frac{1}{4} = 58 \frac{3}{4}$ 2. ściany 2. przystaw półkolistych $22 \cdot x \cdot 1 = 44$ Wysokość 6 czyli $5 \cdot 15 \cdot 5 \cdot 8 \times 6$				148	50	Belki są podwójne	
3093 ¾	Razem łączki kubicznych muru z kamienia na wapno z otyn- kowaniem obustronnym na uszkodzenie po kopiejek 5				154	69		
1610	Łączki kwadratowych powały wraz z belkami i polepą $80 \frac{1}{2} \times 20$ po kopiejek 20				322			
1008	Łączki kwadratowych sufitu trzcinowego, potrącając powierzchnia murów i korytarza $1610 - (508 + 47 \times 2)$ po kopiejek 13				131	4		$47 \times 2 = 94$ powierzchnia korytarza. Szerokość burdowi w miejscu gdzie korytarz jest nieco większa od przyjętej

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowlą jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łokci n.m.p.	Rubli srebrnem		
1150	Łokci kwadratowych po sadzki części podłogi krzyżowej $80\frac{1}{2} \times 20 - 508 + (4 \times 6) 2$ łącznie z pokładem belek po kopiejek 35				402	50		W przystawach podłoga znajduje się tylko w części, resztę miejsca zajęte na schody po- wierzchnia o której mowa równaj jest (4 x 6) 2
117½	Łokci kwadratowych sklepienia na korytarzu dodając ¼ część na obłokowatość $94 + 23\frac{1}{2} w\frac{1}{4}$ części wartości na uszkożenie po kopiejek 15				17	62½		
46½	Łokci kubicznych muru z cegły w 2. ściankach $10\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 6$ + $5 \times \frac{1}{2} \times 6$, w ¼ części wartości po kopiejek 18				8	37		
54.	Łokci kwadratowych przepierzenia z drzewa tynkowanego obustronnie (5 + 4) 6 po kopiejek 11				5	94		
20	Okien dwuskrzydłowych z oszkleniem, okuciem i futrynami po rubli 5				100			
14	Drzwi dwuskrzydłowych z okuciem i futrynami po rubli 4				56			
4	Drzwi pojedynczych z okuciem i futrynami po rubli 2				8			
2	Pieczę ceglane po rubli: 6.				12			
4	Kominiki po rubli 1				4			
16	Trepów na poddasze wraz z wangą po kopiejek 20				3	20		
	Parter							
	2 Ściany podłużne długie po łokci $80\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4} = 281\frac{3}{4}$							
	2 Ściany boczne długie po łokci $17\frac{1}{2} \times 1\frac{3}{4} = 61\frac{1}{4}$							
	3 Ściany poprzeczne-środkowe długie po łokci $16\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{4} = 61\frac{1}{2}$							
	4 Ściany poprzeczne wewnętrzne długie po łokci $13\frac{3}{4} \times$ $1\frac{1}{4} = 68\frac{3}{4}$							
	1 Ściana środkowa podłużna długa: łokci $4\frac{3}{4} \times 1 = 4\frac{3}{4}$							
	1 Ściana podłużna środkowa długa: łokci $7\frac{1}{4} \times 1 = 7\frac{1}{4}$							
	1. Ściana środkowa podłużna od strony korytarza ze względu nadylenia ściany bocznej długa: łokci $46\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2} = 69\frac{3}{4}$							
	1. Mur dla wzmocnienia $5 \times 3 = 15$							

Łączki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odłączny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łączki n.m.p.	Rubli srebrem		
3127	2. Ściany obwodowe przystaw 22 x 1 ¼ = 55. Wysokość 5 czyli 625 ¾ x 5 Razem łączki kubicznych muru z kamienia na wapno z otynkowaniem obustronnym, na uszkodzenie ze względu na grubość po kopiejek 4					125	8	
182	Łączki kwadratowych sufitu trzcinowego w sieni ^{18*} w pokojach ^b 1 ^c 7 ½ x 8 ½ + (8 ¾ x 13 ¾) 2 po kopiejek 13					23	66	
670	Łączki kwadratowych sklepienia korytarza ^d i w mieszkaniach ^f , f g h ⁱ , dodając ¼ część na obłąkliwość 46 ½ x 1 ¾ (9 ½ + 10 + 8) 13 ¾ + 3 ½ x 7 + 6 ¾ x 8 + 134 w ¼ części wartości po kopiejek 15					100	50	W mieszkaniach ^h , i, w obliczeniu uważane są za trapez stąd 3 ½ i 6 ¾ są podstawy średnie
241 ½	Łączki kwadratowych podłogi w pokojach ^b 1 ^c (8 ¾ x 13 ¾) 2 włącznie z legarami z desek 1 ½ calowych po kopiejek srebrem 13					31	39 ½	W resztujących miejscach podłogi nie ma tylko posadzka z kamienia lub ziemia
12	Urządzenie schodów z kamienia rubli					30		
13	Okien dwuskrzydłowych z oszkleniem okuciem i futrynami po rubli 4.					48		
2	Drzwi jednoskrzydłowych filungowych i gładkich z okuciem i futrynami po rubli 3					39		
4	Drzwi dwuskrzydłowych zewnętrznych po rubli 3.					6		
1	Pieć większe na uszkodzenie po rubli 6					24		
1	Pieć pomniejszej rubli					3		
1	Kuchnia z sabaśnikiem rubli srebrem					4		
2	Kominiki po rubli 2					4		
	Na uprzążenie gruzów po pogorzeli całej budowli rubli srebrem					8	673	Sprawdz[ono] Kwieciński 14/6 [1848]

* Oznaczenia od „a” do „i” w tym i dwóch kolejnych wierszach to widniejące w oryginale odniesienia do załączonego planu.

d Pierwotnie wpisano i przekreślono wartość – 23.

Razem rubli: 2400

Wyraźnie rubli srebrem: Dwa Tysiące Cztery

Niniejszy szacunek sporządziłem na gruncie Klasztoru Księży Cystersów Supremowanego do gminy Suduł należącego, dnia 11/22 I 1848 roku

Delegowany

Dyrekcji Ubezpieczeń

Nivet

Sprawdzono pod względem technicznym

Warszawa, [dnia] 6/3 [18]48

e

Wójt Gminy Suduł

M.P. Wróblewski Stanisławski

Burmistrz Jako mający nadzór

nad budowlami klasztornymi

Assesor Ekonomiczny

Szacunek niniejszy poświadcza

W zastępstwie^e

M.P.^g

Naczelnik

Powiatu Kieleckiego

Niniejszy szacunek poświadcza

Kielce, dnia 19/31 I 1848

T[omasz] Zieliński

M.P.^g Rachmistrz Korytko

e Dwa nieczytelne podpisy.

f Pieczęć okrągła: Obwód Kielecki, Wójt Gminy Suduł.

g Pieczęć okrągła nieczytelna.

Źródło: AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, 1848 I 11/22, Jędrzejów – Egzemplarz pierwszy szacunku szczegółowego zabudowań mieszkańia i biura Nadleśnego, znajdujących się w attynencji Podklasztor w gminie Sudół, Okręgu Jędrzejowskim, Powiecie Kieleckim, Guberni Radomskiej, w posiadłości miejskiej Nr 1, sporządzony przez Niveta, Delegowanego Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie, właścicieli: Rzqd – Dobra Supremowane, Urzqd Leśny^a, rps na formularzu drukowanym, s. 47–51.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość łokci n.m.p.	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli Srebrem	Kopiejek		
	b Klasa 2 Stopień 1 Biuro i mieszkanie Nadleśnego murowane z kamienia na wapno w stanie dobrym Szacunek jego następujący: Dach i poddasze	46	22	3 ½				[...] ^c
1380	Łokci kwadratowych dachu gontem krytego wraz z łacieniem (46 x 15) 2 po kopiejek 10					138		
	12 Par krokwi długich po łokci 30	360						
	4 Krokwie narozne po łokci 16	64						
	2 Środkowe w szczytach długie po łokci 15	30						
	12 Przyczółkowych średnio licząc po łokci 7	84						
	12 Kielbelek po łokci 11	132						
	16 Słupów stolicowych po obu stronach poddasza po łokci 5	80						

a W tytule nie umieszczono zawartych w nagłówku druku ważnych informacji o znakach pism, których dotyczy szacunek – do Nru 4663⁴⁸ Dziennika Dyrekcji Ubezpieczeń, do Nru 9324 DRG, do Nru 1ª wykazu ubezpieczenia.

b W tym miejscu w oryginale znajduje się odrębny plan zabudowania z rozkładem pomieszczeń.

c Zob. przyp. b w dokumencie nr 1.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odłączny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli Srebrnem	Kopiejek		
	32 Ramion przy nich po łokci 1 ½	48						
	2 Ramy górne długie po łokci 35	70						
	2 Muryty podłużne długie po łokci 46	92						
	2 Muryty boczne długie po łokci 22	44						
1004	Razem łokci bieżących budowli 6. cali w kwadrat w więzaniu dachu po kopiejek 7				70	28		
66	Łokci kubicznych muru w 3. kominach pod i nad dachem, częścią z cegły, częścią z kamienia na wapno licząc średnio 2 x 1 ½ x 12 + 1 ½ x 1 x 12 + 1 x 1 x 12 w ¼ części wartości po kopiejek 12				7	92		
136	Łokci bieżących grzemu na okolo budowli (46 + 22) 2 po kopiejek 30				40	80		
	Parter							
	2 Ściany podłużne długie po łokci 46 x 1 ¼ = 115							
	2 Ściany boczne długie po łokci 19 ½ x 1 ¼ = 48 ¾							
	3 Ściany poprzeczne długie po łokci 19 ½ x 1 ¼ = 73 1/8							
	1 Ściana poprzeczna wewnętrzna długa po łokci 11 ¼ x 1 = 11 ¼							
	1 Ściana poprzeczna wewnętrzna długa łokci 8 x 1 = 8							
	1 Ściana poprzeczna wewnętrzna długa łokci 7 ¼ x 1 = 7 ¼							
	2 Ściany podłużne środkowe długie po łokci 8 x ¾ = 12							
	1 Ściana podłużna środkowa długa łokci 31 ¾ x 1 = 31 ¾ Wysokość 5 ½ czyli 307 1/8 x 5 ½							
1689	Razem łokci kubicznych muru z kamienia na wapno z otynkowaniem obustronnym, licząc w ¼ części wartości po kopiejek 8				135	12		
1012	Łokci kwadratowych powały wraz z belkami podwójnymi i polepą 46 x 22 po kopiejek srebrnem 26				263	12		

Łączki bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym, czy jeszcze do użycia zdalna 3. Każdej w szczególności części zabudowania II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łączki n.m.p.	Rubli Srebrem		
705	Łączki kwadratowych podłogi włącznie z legarami z desek 1 ½ calowanych potrącając powierzchnią murów 1012 - 307 po kopiejek srebrem 13				91	65		
79 ¾	Łączki kwadratowych podsiebiki w kancelaryj ^{a*} z desek 1 ½ calowych 11 x 7 ¼ po kopiejek 9				7	18		
481 ¼	Łączki kwadratowych sufitu z żerdzi okrąganych słomą po- trącając powierzchnię kancelaryj ^a sien ^b kuchni ^c spizarni ^d 705 - [79 ¾ + (4 ½ + 7 ½ + 6) 8] po kopiejek 11				52	94		
12	Trepów na poddasze z L... ^d po kopiejek 30				3	60		
3	Piece ceglane lufkowe po rubli 6				18			
1	Kuchnia z sabaśnikiem na uszkodzenie rubli srebrem 6				6			
4	Kominiki po rubli 1				4			
11	Okien dwuskrzydłowych z okuciem oszkleniem i futrynami po rubli 4				44			
5	Drzwi pojedynczych gładkich z okuciem i futrynami po rubli 2				10			
10	Drzwi dwuskrzydłowych filungowych z okuciem i futrynami po rubli 4				40			
	Na uprzążnię gruzów po pogorzeli całej budowli rubli srebrem				7	39		
		Razem rubli srebrem: 940						Sprawdziłono] e 14/6 [18]48

Wyraźnie rubli srebrem dziewięćset czterdzieści

* Oznaczenia od „a” do „d” w tym i następnym wierszu to widniejące w oryginale odniesienia do załączonego planu.

d [owiedowaniem] brak pewności co do poprawności odczytania.

e Nieczytelny podpis.

Sporządziłem niniejszy szacunek na gruncie attynencji Podklasztor
dnia 11/22 I 1848 roku

Sprawujący Urząd Leśny

Małogoszcz

Nadleśniczy

^eDelegowany

Dyrekcji Ubezpieczeń

Nivet

Wójt Gminy Suduł

M.P. Wróblewski

Assesor Ekonomiczny

Szacunek niniejszy poświadcza

M.P.

w zastępstwie
^g

Sprawdzono pod względem technicznym

Warszawa, d[nia] 6/3 1848
^e

Naczelnik ^f Powiatu Kieleckiego

Szacunek niniejszy poświadcza

Kielce d[nia] 19/31 I 1848.

T[omasz] Zieliński

M.P.
^g

Rachmistrz Korytko

^e Nieczytelny podpis.

^f Pieczęć okrągła: Obwód Kielecki, Wójt Gminy Suduł.

^g Pieczęć okrągła nieczytelna.

Źródło: AP Kielce, Dyrekcja Ubezpieczeń w Warszawie, sygn. 234, 1848 I 11/22, Jędrzejów – Egzemplarz pierwszy szacunku szczegółowego zabudowań mieszczących austerię z zajazdem, znajdujących się w attynencji Podklasztor w gminie Sudul, Okręgu Jędrzejowskim, Powiecie Kieleckim, Guberni Radomskiej, w posiadłości miejskiej Nr 1, sporządzony przez Niveta, Delegowanego Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie, właściciel: Rzqd – Dobra Supremowane^a, rps na formularzu drukowanym, s. 65–70.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdalna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łokci n.m.p.	Rubli Srebrem		
2049	b							[...] ^c
	Klasa 3. Stropień 2 Austeria murowana z zajazdem z drzewa w słupy murowane, gontem kryta w stanie miernym. Szacunek jej następujący:	53 ½ 44 ½	15 ½ 17 ½	5 ½ 5 ½				Ponieważ stan budowli jest średni w częściach zatem wchodzących w stan jej konstrukcji znacznie przez czas zniszczo- nych ceny są niższe od cen przyjętych
	Dach i poddasze Łokci kwadratowych dachu gontami krytego wraz z łacaniem (53 ½ x 10) 2 + (44 ½ x 11) 2 po kopiejek 8	320				163	92	
	16. Par krokwi nad austerią długich po łokci 20	120						
	16 Kielbelek długich po łokci 7 ½	44						
	4 Narożne krokwie długie po łokci 11	20						
	2. Śródkowe w szczytach długie po łokci 10	60						
	12 Przyczółkowych średnio licząc po łokci 5	180						
	4 Ramy górne i dolne długie po łokci 45							

a W tytule nie umieszczono zawartych w nagłówku druku ważnych informacji o znakach pism, których dotyczy szacunek – do Nru 4663⁴⁸ Dziennika Dyrekcji Ubezpieczeń, do Nru 9324 DRG, do Nru 1ª wykazu ubezpieczenia.

b W tym miejscu w oryginale znajduje się odrębny plan zabudowania z rozkładem pomieszczeń.

c Zob. przyp. b w dokumencie nr 1.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łokci n.m.p.	Rubli Srebrem		
	12. Słupów stołowych po obu stronach poddasza długich po łokci 3 ½	42						
	24 Ramion przy nich długich po łokci 1 ½	36						
	2. Murłaty podłużne po łokci 53 ½	107						
	2. Murłaty boczne po łokci 15 ½	31						
	14 Par krokwi nad zajazdem długich po łokci 22.	308						
	14 Kielbelek tamże długich po łokci 8.	112						
	2 Krokwie naróżne po łokci 12	24						
	1 Krokiew środkowa w szczycie długa łokci	11						
	6 Krokwi przyzólkowych średnio licząc po łokci 5 ½	33						
	4 Ramy górne i dolne długie po łokci: 40 ½	162						
	10 Słupów stołowych po obu stronach poddasza po łokci 3 ½	35						
	20 Ramion przy nich po łokci 1 ½	30						
	2. Murłaty podłużne po łokci 44 ½	89						
	1 Murłat boczny długi łokci	17 ½						
1781 ½	Razem łokci bieżących budowa 6. cali w kwadrat w wiązaniu dachu po kopiejek 7 ^d				124	70 ½		
48	Łokci kubicznych muru w 3. kominach pod i nad dachem w części z cegły w części z kamienia na wapno (2x 1 x 8) 3 po kopiejek 12.				5	76		
	Parter 2. Ściany podłużne długie po łokci 53 ½ x 1 ¼ = 133 ¾							
	2. Ściany boczne długie po łokci 13 x 1 ¼ = 32 ½							W skład tylnej ściany podłużnej włączono ścianę boczną zajazdu 36 x 17 ½ dla uproszczenia w obliczeniu

d Pierwotnie wpisano i następnie przekreślono wartość ½.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdalna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Rubli Srebrem	Kopiejek		
	3. Ściany poprzeczne środkowe długie po łokci $13 \times 1 \frac{1}{4} = 48 \frac{3}{4}$							
	2. Ściany poprzeczne środkowe długie po łokci $13 \times 1 = 26$							
	1. Ściana środkowa podłużna $(8 \frac{1}{2} + 6 \frac{3}{4} + 9) \times 1 = 24 \frac{1}{4}$							
1632 1/8	12. Słupów $1 \frac{3}{4} \times 1 \frac{1}{2} = 31 \frac{1}{2}$ Wysokość $5 \frac{1}{2}$ czyli $296 \frac{3}{4} \times 5 \frac{1}{2}$				195	85 ½		Fundamenta pod przęsłami z drzewa w zajeździe jako mało widoczne nad ziemią szacunkiem nie objęte.
357 ½	Razem łokci kubicznych muru z kamienia i częścią z cegły na wapno w $\frac{1}{4}$ części wartości po kopiejek: 12. Łokci kwadratowych przęsł z drzewa tartego 4 calowego, licząc z wypuszczeniem w słupy długich średnio po łokci $6 \frac{1}{2}$ czyli $(6 \frac{1}{2} \times 5 \frac{1}{2}) \times 10$ po kopiejek: 7				60	77 ½		
829 ¼	Łokci kwadratowych powały wraz z belkami z polepą nad austeryą z desek $1 \frac{1}{2}$ calowych $53 \frac{1}{2} \times 15 \frac{1}{2}$ ze względu na stan średni budowli po kopiejek: 15.				124	38 ¾		
	6. Belek nad zajązdem długich z wysokością po łokci 18 ½	111						
	5. Słupów na partrze pod niemi długich po łokci $5 \frac{1}{2}$	27 ½						
	20. Ramion przy nich długich po łokci $1 \frac{1}{2}$	30						
	1. Podciąg pod belkami długi łokci 44	44						
	1. Podciąg pod belkami w izbie szynkowej* długi łokci 10 z wypuszczeniem go w mury	10						
222 ½	Razem łokci bieżących budulca od 10. do 12. cali w kwadrat po kopiejek srebrem 18				40	50		

* Oznaczenie „a” to widniejące w oryginale odniesienie do załączonego planu.

Łokci bieżących, □ [kwadratowych] lub kubicznych oraz sztuk	I. Wymienienie. 1. Rodzaj Zabudowania 2. Stan czy budowla jest w stanie dobrym, średnim lub złym czy jeszcze do użycia zdolna. 3. Każdej w szczególności części Zabudowania. II. Planik odrębny budowli	Długość	Szerokość	Wysokość	Szacunek szczegółowy każdej części		Summa ogólna	I. Uwagi II. Ceny miejscowe materiałów budowlanych III. Dołączyć należy planik sytuacyjny zabudowań
					Łokci n. m. p.	Rubli Srebrem		
405 ¾	Łokci kwadratowych podłogi w wielu miejscach przez czas uszkodzonej, potrącając miejsce przjazdu ^{b,**} i sieni ^c gdzie jej nie ma oraz powierzchnią murów 829 ¼ - 6 x 13 + 3 ¾ x 13 + 296 ¾ po kopiejek 9					36	51 ¾	
8	Okien dwuskrzydłowych z oszkleniem okuciem i futrynami ze względu na stan ich po rubli srebrem: 1 kopiejek 50					12		
11	Drzwi jednoskrzydłowych z okuciem i futrynami po kopiejek 75					8	25	
2	Bramy w austerii w zajeździe po rubli 3					6		
2	Piece ceglane większe po rubli 4					8		
1	Piec ceglany mniejszy rubli					3		
2	Kuchnie z sabaśnikami na uszkodzenie po rubli 3					6		
1	Kominiek kopiejek						60	
	Na uprzątnienie gruzów po pogorzeli całej budowli rubli					4	18	

Razem: rubli srebrem: 800

Sprawdzono
e

14/6 [18]48

Wyraźnie rubli srebrem osiemset

Sporządziłem niniejszy szacunek na gruncie attynencji Podklasztorze dnia 11/22 I 1848 roku
Delegowany Dyrekcji Ubezpieczeń

** Oznaczenia „b”, „i”, „c” to widniejące w oryginale odniesienia do załączonego planu.

e Nieczytelny podpis.

Nivet
Dzierżawca^e
Wójt Gminy Sudul
M.P.
Wróblewski
Sprawdzono pod względem technicznym Warszawa, d[nia] 6/3 1848^g
Assesor Ekonomiczny
Niniejszy szacunek poświadcza^h
W zastępstwie^e
Naczelnik
Powiatu Kieleckiego
Szacunek niniejszy poświadcza
Kielce dnia 19/31 I 1848.
T[omasz] Zieliński
M.P.^h
Rachmistrz Korytko

-
- e Nieczytelny podpis.
 - f Pieczęć okrągła: Obwód Kielecki, Wójt Gminy Sudul.
 - g Dwa nieczytelne podpisy.
 - h Pieczęć okrągła nieczytelna.

Anna ROGOWSKA
Archiwum Państwowe w Kielcach

Hereditas Monasteriorum
vol. 4, 2014, s. 351–397

Zabudowania opactwa cystersów w Jędrzejowie w świetle szacunków szczegółowych Dyrekcji Ubezpieczeń w Warszawie

Streszczenie

Opracowanie zawiera edycję źródłową czterech szczegółowych wykazów zabudowań wsi Podklasztorze pod Jędrzejowem, mianowicie: kościoła i zabudowań dawnego opactwa cysterskiego (obejmujących dom mieszkalny dla zakonników) oraz budynków mieszczących Urząd Leśny i austerię z zajazdem. Materiały te stanowią załączniki do dokumentacji ubezpieczeniowej, wytworzonej przez Dyrekcję Ubezpieczeń w Warszawie w 1848 r. Prócz krótkiego wprowadzenia historycznego i charakterystyki archiwalnej prezentowanych źródeł każdy z szacunków opatrzone krótkim regestem, na końcu zaś zamieszczono słowniczek rozwiązujący fachowe, w wielu wypadkach archaiczne terminy określające poszczególne elementy konstrukcji lub wyposażenia budynków. Mimo że w prezentowanych dokumentach brak innych niż techniczne informacji o wyglądzie wystroju i wyposażenia, stanowią one bardzo ciekawe źródło wiedzy o stanie zachowania i konstrukcji opisywanych budowli. Integralną częścią szacunków szczegółowych, zawierających bardzo dokładne wykazy wszystkich części składowych budynków, wraz z ich wyceną, są odręcznie wykonane plany szacowanych budowli, których reprodukcje wraz fotografiami budynków opactwa stanowią materiał ilustracyjny niniejszego opracowania.

Słowa kluczowe

Jędrzejów, cystersi, opactwo, XIX wiek, budownictwo, architektura sakralna, ubezpieczenia

Anna ROGOWSKA
State Archive in Kielce

Hereditas Monasteriorum
vol. 4, 2014, p. 351–397

The buildings of the Cistercian Abbey in Jędrzejów in the light of detailed estimates of the Insurance Directorate in Warsaw

Summary

The study contains a source edition of four detailed lists of buildings in the village of Podklasztorze near Jędrzejów, namely the church and the buildings of the Cistercian Abbey (including the monks' house) as well as the buildings housing the Forestry Authority and an inn. The material is an annex to insurance documentation drawn up by the Insurance Directorate in Warsaw in 1848. In addition to a brief historical introduction and archival description of the sources presented, each of the estimate contains a short summary, while at the end readers will find a glossary of specialist terms, many of them archaic, describing the various elements of the structure or furnishings of the buildings. Despite the fact that the documents lack information (apart from technical details) about the appearance of the decoration and the furnishings, they still constitute a very interesting source of information about the preservation and condition of the analysed buildings. An integral part of the detailed estimates, containing very comprehensive lists of all components of the buildings with their valuation, comes in the form of hand-made plans of the analysed buildings. Reproductions of the plans together with photographs of the abbey buildings provide illustration material for the present study.

Keywords

Jędrzejów, Cistercians, abbey, 19th century, buildings, religious architecture, insurance